

Crna Gora
Ministarstvo kulture

Empowered lives.
Resilient nations.

JAVNI POZIV ZA SPROVOĐENJE JAVNE RASPRAVE o projektnim i programsko-produkcionim aspektima razvoja Centara za razvoj kreativnih industrija “Cerovo”, Bijelo Polje

Javnu raspravu objavljuje: Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP)

Javnu raspravu organizuje: Ministarstvo Kulture u saradnji sa Programom Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP)

e-mail kontakt: kreativne.industrije@mku.gov.me

UVODNE SMJERNICE

Ministarstvo kulture kroz Program razvoja kreativnih industrija u Crnoj Gori želi da strateški, infrastrukturno, administrativno i programski osnaži i afirmiše razvoj kreativnih i kulturnih industrija u Bijelom Polju i okolnim opštinama. U relaciji sa dosadašnjim naporima ka uspostavljanju kreativnih centara u Baru, Kotoru i Podgorici, Ministarstvo kulture poseban akcenat stavlja na razvoj kreativnih industrija na Sjeveru Crne Gore prateći prioritetna područja razvoja (decentralizacija djelovanja) koja proističu iz Nacionalnog programa razvoja kulture 2016-2020.g. Stvarajući podsticajan ambijent za razvoj kreativne ekonomije, Ministarstvo kulture želi da u prvi plan istakne i afirmiše lokalnu kulturu, nasleđe, umjetnike i kreativne proizvode, te da uspostavi održive mehanizme za njihovu dalju proizvodnju i plasman kako na lokalnom tako i na međunarodnom planu. U tom pravcu Ministarstvo kulture je u saradnji sa kancelarijom UNDP-a u Crnoj Gori sprovelo opsežno „Istraživanje i mapiranje kapaciteta kulturnih aktera“ (2019) koji djeluju u različitim stvaralačkim i kreativnim djelatnostima na teritoriji opštine Bijelo Polje i okoline koje je pokazalo neophodnost uspostavljanja infrastrukturne osnove koja će omogućiti dalju valorizaciju tržišno-orijentisanih kulturnih proizvoda i preduzetničkih proizvodnih pogona. U tom smislu osnovni cilj ove javne rasprave je pokušaj da zajedno razmotrimo idejna rješenja i mogućnosti adaptacije i rekonstrukcije predmetne lokacije koja svojim polifunkcionalnim kapacitetima treba da zadovolji i obezbijedi formiranje proizvodno-pogonskih i promotivnih cjelina za diseminaciju različitih vrsta kreativnih i kulturnih djelatnosti.

CILJNE GRUPE JAVNE RASPRAVE

Centar za razvoj kreativnih industrija “Cerovo”, Bijelo Polje, po svom karakteru trebao bi da komunicira najširi spektar zainteresovanih aktera - kako onih koji su neposredno vezani za proizvodnju kulturnih i kreativnih sadržaja, tako i onih koji su potencijalni konzumenti. Kao najveći regionalni kompleks za razvoj kreativnih industrija u Crnoj Gori, a i šire, Centar bi trebao da privuče najširu kulturnu i medijsku javnost kao i posjetioce najraznovrsnijeg karaktera od kojih posebnu grupu predstavljaju turisti i publika. Shodno planiranoj rezidencijalnoj namjeni, te internacionalizaciji djelovanja, Centar bi takođe, trebao da privuče i regionalne aktere kulturne scene i na taj način podstiče razvoj kulturnog turizma u relaciji sa drugim razvojnim i trenutno aktuelnim projektima Vlade Crne Gore i opštine Bijelo Polje kao što su:

- novi kapaciteti i kompleksi skijališta na bjelopoljskoj strani Bjelasice,
- turističko-speleološki kompleks Đalovića pećina, i
- novo gradsko šetalište u Bijelo Polju.

U smislu prethodno navedenog, ciljne grupe ove javne rasprave su:

- umjetnici, stvaraoci i autori koji imaju uslužnu potrebu za serijskom ili unikatnom proizvodnjom,
- autori, koji su dio programa Kreativna Crna Gora,
- kreativni preduzetnici koji su pravna lica i *freelanceri* koji djeluju samostalno,
- arhitekta, dizajneri i drugi slični autori koji imaju uslužnu potrebu za izradu prototipova,
- zanatlije koji se bave tradicionalnim zanatima,
- lokalna kulturna administracija i predstavnici lokalnih sekretarijata i centara za kulturu: Bijelog Polja, Berana, Kolašina, Pljevalja, Rožaja, Plava, Gusinja i Petnjice,
- rezidentni umjetnici/stanari,
- svi zainteresovani akteri iz privrednog i NVO sektora,
- kulturne redakcije i dopisništva za kulturu sa Sjevera Crne Gore, i
- najšira kulturna javnost.

OPŠTE KARAKTERISTIKE PREDMETNE LOKACIJE – postojeće stanje

Bivši vojni kompleks „Cerovo“ u Bijelom Polju izgrađen je 1972 g. za potrebe Vojske Jugoslavije na lokaciji udaljenoj 1,5 km od užeg gradskog jezgra. Kompleks je ukupne veličine aprox. 20.000 m², i sastoji se od nekoliko već izgrađenih objekata različite veličine i namjene od čega:

- Hangari: 4 x aprox. po 340 m²
- Zemljom natkriveni hangari: 2 x aprox. po 450 m²
- Upravno-administrativni objekat: 1 x aprox. 150 m²
- Stražarnica – prijemnica: 1 x aprox. 50 m²
- Natkrivena rampa za pretakanje goriva: 1 x aprox. 170 m²
- Natkriveni dizelski agregati za struju: 1x aprox. 80 m²
- Parter, dvorište, manipulativni prostor, parking, zelenilo, rječni potok: 1 x aprox. 16.000 m²

Vojni kompleks „Cerovo“ ograđen je žičanom ogradom u cijeloj dužini i posjeduje centralnu ulaznu kapiju. Do navedenih objekata postoji mreža unutrašnjih pristupnih i manipulativnih puteva do svakog objekta sa pripadajućom uličnom rasvjetom.

CILJEVI JAVNE RASPRAVE

Osnovna ideja ove javne rasprave je obezbijediti širok konsenzus i dogovor oko prostorno-tehničkih uslova i programsko-produkcionih cjelina za proizvodnju i prezentaciju kulturnih i kreativnih djelatnosti unutar bivšeg vojnog kompleksa „Cerovo“, Bijelo Polje. Shodno dosadašnjim konsultacijama na ovu temu, a u odnosu na izrečene stavove aktera kulturne scene iz Bijelog Polja i okolnih opština predložena rješenja išla su u pravcu uspostavljanja i obezbjeđivanja:

- a) prostora za **produkciju/proizvodnju proizvoda** iz oblasti kreativnih industrija,
- b) prostora za **studijски rad autora** iz oblasti kreativnih industrija,
- c) prostora za **rezidencijalni boravak i smještajne kapacitete** za umjetnike,

- d) prostora za **prezentaciju proizvoda i projekata** kreativnih industrija, u smislu izložbenih prostora,
- e) prostora za **prodaju i promociju proizvoda** kreativnih industrija, u smislu i prodajnih objekata (shop-ova) i,
- f) obezbjeđivanje **scenskog prostora** (*unutrašnjeg i spoljnog*) manifestacionog karaktera.

RADNA VERZIJA PRIJEDLOGA STRUKTURE SADRŽAJA PROSTORA I PROGRAMSKO - PRODUKCIONIH KAPACITETA CENTRA „CEROVO“

Imajući u vidu već izrečene stavove aktera o funkcionalnim cjelinama koje bi na najbolji mogući način obezbijedile optimalne uslove za proizvodnju i diseminaciju proizvoda kreativnih industrija, struktura sadržaja prostora trebala bi da odgovori specifičnim i veoma zahtjevnim programskim i proizvodnim potrebama korisnika. U tom smislu postojeće kapacitete u skladu sa izraženim potrebama moguće je podijeliti na nekolike funkcionalne cjeline i to:

➤ **Produkciono-proizvodni pogoni: radionice, ateljei i studiji**

- Umjetnički ateljei/radionice mješovitih djelatnosti (izrada suvenira i drugih proizvoda primijenjenog dizajna)
- Studio za tekstil i modni dizajn /tekstilna radionica
- Studio za audio-vizuelnu produkciju i multimediju, montažu i postprodukciju video materijala
- Studio za muzičku produkciju, emitovanje radijskog signala, montažu tona i muzičke probe
- Atelje/studio za obradu metala i kamena
- Atelje/studio za drvo/stolarska radionica
- Grafički studio za pripremu i prelom štampe i medijsko oglašavanje
- Fotograski studio
- Studio za dizajn i razvoj video igara
- Arhitektonski biro
- *Rent a desk, coworking and shared space*
- Restoranski i caffe bar prostor (gastro laboratorija)
- Konferencijska multimedijalna sala/prostor za radne sastanke i prezentacije

➤ **Rezidencijalni prostor**

- Prostor za rezidencijalni boravak (kolonije) umetnika i kreativaca (ukupni kapacitet smještajnih jedinica aprox. 30 osoba)

➤ **Zajednički “Community”prostor**

- Multifunkcionalna i multimedijalna EXPO sala (unutrašnji scenski prostor) modularnog karaktera gledališta i scene za različite namjene
- Interna sala za sastanke zaposlenog osoblja u Centru
- Upravno - administrativne prostorije/kancelarije Centra
- Art depo/ostava/*rack sofa*
- Odvojeni muški i ženski toaleti
- Kuhinja/bife/menza za zaposleno osoblje

- Parking i manipulativni prostor
- **Showroom (prezentacioni i prodajni prostor)**
  - Showroom/prodajni shop sa galerijom
- **Scenski prostor na otvorenom**
  - Otvorena – natkrivena scena sa gledalištem za 500 posjetilaca

OSTALE VAŽNE NAPOMENE:

- Tokom javne rasprave bilo bi dobro dati i prijedloge i ideje za dodatne elemente strukture ili namjene prostora, a koji bi bili pogodni za zajednička okupljanja i aktiviranje ambijentalnih cjelina Centra, poput malog rječnog potoka u sklopu vojnog kompleksa ili aktivaciju morfološke konfiguracije kompleksa na zanimljiv način (jarboli sa zastavama na ulazu, *zipp-line*, promo-rotacioni tornjevi, igralište za djecu, dizajnirani mobilijar u eksterijeru i dr.)
- Tokom javne rasprave bilo bi dobro dati i prijedloge za rješavanje upravljačke i vlasničke strukture (modela upravljanja) unutar Centra.
- Ministarstvo kulture će nakon završetka javne rasprave sve prispjele primjedbe, prijedloge i sugestije evidentirati, razmotriti i uzeti u obzir prilikom pripreme i raspisa konkursa za idejno i arhitektonsko rješenje adaptacije i rekonstrukcije objekta Cerovo.

VRIJEME TRAJANJA JAVNE RASPRAVE:

15 dana – od 26. novembra 2019. g. zaključno sa 11. decembrom 2019. g.

NAČIN SPROVOĐENJA JAVNE RASPRAVE:

- Organizovanje okruglog stola, **04. decembra 2019. g.** (srijeda) u **13h** u prostorijama **SO Bijelo Polje**.
- Dostavljanje primjedbi, prijedloga i sugestija u pisanom i elektronskom obliku.

PRILOZI OVOM JAVNOM POZIVU

- **Prilog 1-** Program javne rasprave o projektnim i programsko-produkcionim aspektima razvoja centra za razvoj kreativnih industrija “Cerovo”, Bijelo Polje
- **Prilog 2-**Obrazac za komentare i sugestije